

YHTEISKUNTAMME RIKKAUDET

OIKEASTAAN me työläiset emme voisi puhua yhteiskuntamme rikkauksista, sillä emmehän me omista emmekä kontrolloi vallitsevaa yhteiskuntaa sen paremmin kuin sen rikkauksiakaan. Kapitalistit sen sijaan voivat puhua yhteiskuntamme rikkauksista. Mutta kaikesta tästä huolimatta mekin tavallamme voimme puhua yhteiskuntamme rikkauksista, sillä kieltämättömästi luonnolliset rikkaudet ja ihmistyön luomat arvot siirtyvät sille yhteiskunnalle, jonka me, vallankumoukselliset työläiset rakennamme kapitalistisen järjestelmän puitteissa ja sen häviämisen jälkeen.

Meillä työläisillä on syytä tutustua yhteiskuntamme rikkauksiin, sillä niitten tunteminen, niitten runsauden käsittäminen, antaa meille entistä enempi innostusta ja rohkeutta pyrkiä yhteiskunnalliseen vallankumoukseen, sellaiseen yhteiskuntaan, missä kaikki ihmisten jokapäiväiselle hyvinvoinnille kelvolliset ja välttämättömät arvot ja rikkaudet kuuluvat yhteisomistuksen kautta kaikille niille ihmisille — työläisille — jotka ottavat osaa yhteiskunnalliseen tuotantoon.

PUHUESSAMME yhteiskuntamme tai Yhdysvaltain rikkauksista, luonnonrikkauksista ja raaka-aineista, me joudumme käyttämään numeroita, jotka eivät ainoastaan tulkitse miljoonia ja kymmeniä miljoonia, vaan todellisuudessa biljoonia ja vieläpä kymmeniäkin biljoonia. Näitä tällaisia lukuja me kun joudumme käyttämään, niin joskus voi tuntua, ainakin joistakin, että "summaan on laitettu numeroita vaan silmät ummessa," s. o. niitä on pistetty kerrassaan riittämään asti. Käytännöllisessä elämässämme me joudumme hyvin harvoin tekemisiin lukujen kanssa, mitkä sisältävät neljä tai viisi numeroa peräkkäin.

Jotkut "isänmaahansa" innostuneet huudahtavat, että "meidän maamme mahdollisuudet ovat rajattomat." Ken tahansa näin sanoo, hän luonnollisesti liioittelee, sillä vaikka koko maapallomme yhteiskunnalliset rikkaudet yhdistettäisiin niin sittenkin vielä rajan päähän ulotuttaisiin jo nykyisillä tiedoilla. Mutta kuitenkin täytyy myöntää, että Yhdysvallat on erittäin suotuisassa asemassa mikäli luonnolliset rikkaudet ja raaka-aineet ovat kysymyksessä. Yhdysvaltain väkiluku nousee tällä kertaa jonkun verran toiselle sadalle miljoonalle. Jotkut laskevat, että Yhdysvalloissa voisi elää noin viisi sataa miljoonaa ihmistä. Ei siis ole mitään pätevää tahi voittamatonta syytä, minkä vuoksi täytyisi rajottaa siirtolaisten maahan siirtymistä. Liikakansoittumisen vaara ei ole vielä lähi-maillakaan. Mutta nyt meidän täytyy käydä lähemmin asiaan.

Kivihili, Öljy Ja Vesivoima

Koko Euroopassa kaiken kaikkiaan sanotaan olevan 42,800 neliömaitia kivihilialueita, josta noin 25,000 neliömaitia on Venäjällä. Näin siis kun Venäjä erotetaan, niin Europan varsinaisen mannermaan osalle ja Englannille yhteensä jää vaille kaksikymmentä tuhatta neliömaitia kivihilialueita. Yhdysvalloilla sanotaan olevan 340,000 neliömaitia alueita, jotka sisältävät kivihiltä. Mutta tämä ei vielä sittenkään selitä Yhdysvaltain etuisuutta kivihillessä kokonaisuudessaan. Europan suurimpien teollisuuksien keskustoilla, joiksi voimme lukea Englannin, Saksan ja Belgian, on käytettävänään vain noin neljätoista tuhatta neliömaitia kivihilialueita. West Virginiassa yksistään on kivihilialueita enempi kuin edellä mainituilla neljällä Europan maista yhteensä. Ja samoin myös Kentuckyn valtiolla. Yhdysvaltain etelävaltioilla yhteensä on enempi kuin viisi kertaa niin paljon kivihilialueita kuin Europalla yhteensä, Venäjä erotettuna, ja kaksi kertaa niin paljon kuin Europalla ja Venäjällä yhteensä. Yhdysvalloilla, siihen luettuna Alaska, arvioidaan olevan noin 3,500,000,000,000 tonnia kaivamatonta kivihiltä. Europalla sanotaan olevan 522,000,000,000 kaivamatonta kivihiltä, siihen luettuna 12,000,000,000 tonnia, mikä löytyy Europan-Venäjällä.

Tämä suunnaton kivihilirikkaus tarjoaa Yhdysvalloille melkein ehtymättömän käyttövoiman pal-

jouden. Mutta kivihiili ei ole enää yksinään käyttövoimalähteenä. Höyrykoneet olivat aikoinaan "herroja" käyttövoiman alalla, mutta nyt käytetään runsaasti vesivoimaa, "valkoista kivihiiltä," ja öljyä sekä luonnollisia kaasuja, joita myös löytyy runsaasti Yhdysvalloissa. Yhdysvalloissa löytyy vielä runsaasti sellaisia vesivirtoja ja putouksia, joita ei ole edes alkeellisestikaan vangittu ihmiskunnan palvelukseen. Näissä luonnolliset käyttövoimat purkautuvat kohisten, laulavat ikivanhaa lauluaan, ikäänkuin kuiskutellen ihmisille niistä suurista mahdollisuuksista, mitä ne tarjoavat joskus tulevaisuudessa. Yhdysvaltain ei ole tarvinnut säästää eikä kehittää käyttövoimia. Niitä on voitu kuluttaa aivan tuhlaamalla ja käyttää parhaita valitsemalla.

Rauta Ja Teräs

Yhdysvaltain suunnattomilla käyttövoimilla ei olisi suurtakaan arvoa jos ei löytyisi runsaasti raaka-aineita, joita voidaan käyttää teollisuuksissa, mitkä tarvitsevat ja kuluttavat käyttövoimaa. Rautamultaa löytyy runsaasti. Sitä on saatu näihin asti aivan maanpinnalta. Höyrylapiot sitä voivat nostella suorastaan rautatievaunuihin, jotka sen sitten kantavat joko suoraan sulimoille tai sitten satamiin lastattavaksi laivoihin, mitkä sen edelleen kantavat niille paikkakunnille, joilla sijaitsevat jättiläismäiset teräsmyllyt ja lukematomat suurtehtaat sekä konepajat. Yhdysvalloissa nyt jo tuotetaan runsaasti viisikymmentä prosenttia enemmän rautaa ja terästä kuin Englannissa, Saksassa ja Ranskassa yhteensä. Vuonna 1924 oli näiden mainittujen maiden teräs- ja rautatuotanto seuraava:

	Teräs- (tonneissa)	Harkkorauta ja valurauta (tonneissa)
Iso-Britannia	7,400,000	8,400,000
Saksa	8,200,000	8,500,000
Ranska	7,500,000	6,850,000
Yhteensä	23,100,000	23,750,000
Yhdysvallat	31,064,000	37,800,000
Koko maailma yhteensä	64,630,000	73,575,000

Puuvillateollisuus

Puuvillateollisuus Yhdysvalloissa myös kukoistaa verrattuna toisiin maihin. Tässäkin taas Yhdysvaltain kehuukoneitten omistajat ovat erikoisessa asemassa sen vuoksi, että heillä on käytet-

Wall kadulla hallitaan rikkauksia ja siellä määrätään yhteiskunnan hallituspolitiikka.

tävänä runsaat raaka-ainealueet. Vuonna 1925 Europalla oli käytännössä 101,124,000 kehuukonetta ja samalla aikaa Yhdysvalloissa oli 37,929,000. Kaikki eri maat otettuna huomioon, niissä yhteensä oli tuona vuonna kaikenkaikkiaan 161,832,000 kehuukonetta. Mutta enempi kuin viisikymmentä viisi prosenttia kaikesta maailmassa käytetystä puuvillasta tuotettiin Yhdysvaltain etelävaltioissa.

Europaan maat ovat jo vuosikymmenien ajan olleet toiminnassa vapautuksensa Yhdysvaltain riippuvaisuudessa puuvillan tuotannossa. Mutta vielä tähän mennessä ne eivät ole onnistuneet kehittävän hyvin. Tässä tarkoituksessa puuvillan viljelystä yritetään kehittää Afrikassa ja monissa muissa kaukaisen idän maissa sekä saaristoissa, joissa löytyy runsaasti halpaa työvoimaa. Halpaa todellakin on Yhdysvaltainkin työvoima kun sitä vastaan ei voida kilvoitella edes niissä maissa, joita pidetään kuuluisina halvasta työvoimasta. Nyt aivan viime vuosina sanotaan Englannin, Ranskan ja Saksan alusmaissa havaitun nopeaa edistystä puuvillan tuotannossa.

Yhdysvaltain puuvillatuotanto sitävastoin näyttää kehittyneen mahdollisuuksiensa ulkopuolelle, s. o. liian tuottavaksi tällä kertaa löytyville markkinoille. Vuonna 1925 tästä maasta vietiin puuvillaa Euroopan ja Aasiaan 8,532,000 baalia, niiden yhteisarvo ollen 1,059,750,000 dollaria. Puuvillan tuottajat siis saavat huikeita summia ulkomailta. Ja se jo sinänsä selittääkin varsin hyvin, miksi ne katsovat kursain silmin kaikkia ulkomailtaisten yrityksiä kehittää puuvillatuotantonsa riittävän tehoiseksi. Etelävaltiot Yhdysvalloissa voisivat helposti moninkertaistuttaa puuvillatuotan-

tonsa, jos vaan ilmaantuisi riittävästi kysyntää. Vuonna 1908 Yhdysvaltain etelävaltioissa oli 33 miljoonaa eekkeriä puuvillaviljelyksellä, jotavastoin vuonna 1926 oli 48 miljoonaa 90 tuhatta eekkeriä. Koko maailman kulutus otettuna tällä kertaa huomioon tarvitaan noin 23 miljoonaa baalia puuvillaa vuosittain. Jotkut väittävät, että Yhdysvaltain etelävaltiot voisivat helposti tuottaa neljäkymmentä tai viisikymmentä miljoonaa baalia vuosittain, joten siis näemme, että nämä valtiot voisivat ilman vaikeutta tyydyttää koko maailman puuvillakäynnän.

Etelävaltioiden Rikkaudet

Yhdysvaltain rikkauksia ken tahansa kun mitailee, niin joutuu kieltämättä kiinnittämään huomionsa edellä mainittuihin — kiivihilleen, rautamultaan, puuvillaan, vesivoimaan, öljyyn ja kaasuihin. Kaikkien näiden rikkauksien kokonaisarvoa ei luonnollisestikaan voida tarkalleen lausua. Mutta noin vain kuvannollisesti jos tahtoisimme laskea esim. West Virginian kivihiilivarastojen kokonaisarvon, niin saisimme tuon huikkeen summan kymmenen miljoonaa dollaria, vaikka kaikki tuon valtion kivihiili myytäisiin kymmenellä sentillä tonni. Yksistään tämä seikka, vaikka se perustuu-kin kuvannollisiin arvioihin, todistaa meille, että kivihiiltä löytyy runsaasti kyseessä olevassa valtiossa.

Mutta jos West Virginia on rikas kivihiilestä, niin jotakuinkin yhtä rikas siitä on Kentuckyn valtio. Ja sitte meidän tulee ikäänkuin näille kahdelle mainitulle valtiolle vertaiseksi rinnastaa Alabama, jonka kivihiili- ja rautamultavarastot yhteen laskettuina ovat ehkä arvoltaan yhtä suurilla luvuilla tulkittava kuin West Virginian ja Kentuckyn kivihiilivarastot.

Toisetkin Yhdysvaltain valtiot ovat rikkaita mineraaleista ja raaka-aineista, mutta näitä etelävaltioita kapitalistit suosivat erikoisesti niitten lämpöisen ilmanalan vuoksi ja vielä toistamiseen sanottuna ehkä erikoisesti siksi, että etelävaltioissa työvoiman hinta on perin halpaa vielä nykyään. Juuri ehkä tämän vuoksi Uuden Englannin kutomoyhtiöt siirtävät tehtaitaan etelään ja yleensä käyttävät etelävaltioita ikäänkuin ruoskina, joilla pelotellaan työläisiä kun heidän palkkojansa tahdotaan polkea alas.

Eräs englantilainen talousmies lausui joku vuosi sitten, että "Amerika on käyttövoimassa ja va-
lossa maailman Gibraltari." Tällä lausunnolla hän

tahtoi kuvannollisesti osottaa Yhdysvaltain rikkauksia ja mahdollisuuksia kivihiilessä, öljyssä, kaasuissa ja vesivoimassa. Ja suurethan nuo mahdollisuudet ovat.

Sulphuri Ja Phophas

Yhdysvaltain Texas ja Louisiana valtiot hallitsevat maailman kauppamarkkinoita sulphurissa, tai paremmin sanoen sen tuotannossa. Tätä ainetta tarvitaan monilla teollisuusaloilla välttämättömästi.

Tennessee ja Florida ovat rikkaita phophas kiveä, fosforihapoisesta natriumista. Nämä valtiot tuottavat suuren osan siitä määrästä, mitä tätä ainetta maailmassa käytetään. Länsivaltioilla on melkein rajattomat määrät phophas kiveä, joten siellä uskottavasti sitä tuotetaan runsaasti joskus tulevaisuudessa kun joudutaan maanviljelyksessä turvautumaan keinotekoiseen lannoitukseen. Yhdysvaltain viljelysmaat ovat niin rikkaita, että ei vielä tähän mennessä ole jouduttu turvautumaan huolelliseen maanviljelykseen juuri ollenkaan, vaan on voitu harjoittaa suoranaista riis-
toiviljelystä — kyntää ja kylvää, luonto on huolehtinut ruokamullasta ja sen lannoittamisesta.

Otamme seuraavan taulukon. Siitä käy varsin hyvin selville Europan ja Yhdysvaltain joittenkin alain rikkaudet.

	Koko Europa	Yhdysvallat
Pinta-ala, neliömaileissa	3,909,395	3,026,789
Väkiluku	480,000,000	117,000,000
Kivihiilialueet, neliömaileissa		
	42,000	340,000
Kivihiiltä kaivettiin v. 1925, tonneissa	700,000,000	585,000,000
Rautamultarikkaudet, tonneissa, hallituksen arvioimia		
	8,900,000,000	12,000,000,000
Harkkorautaa tuotettiin v. 1925, tonneissa . .	31,155,000	36,814,000
Puuvillaa tuotetaan vuosittain, baaleissa, keskiarvo . . ei yhtään		13,120,000
Puuvillamylyjä, kehuukoneita	100,000,000	35,032,000
Nisua ja maissia, vuosittain busheleissa, keskiarvo		
	2,000,000,000	3,400,000,000
Rautateitä, maileissa . . .	225,000	250,402

(Rautateitten arvioissa on otettu huomioon Europan yhteydessä myös aasialainen Venäjä, joten varsinaisessa Europassa ei ole rautateitä niin paljon kuin edellä olevat numerot edellyttävät. Luon-

nollisestikaan nämä tilastot eivät ole aivan tarkkoja, mutta ne ovat sellaisia kuin nykyään käytettävänä olevat tilastot selittävät. Maanalla olevia rikkauksia, mineraaleja ja muita sellaisia, kun lasjetaan, niin joudutaan käyttämään arvioimista.)

Yhdysvaltain väkiluku käsittää vain noin kuusi prosenttia koko maailman väkiluvusta ja samoin Yhdysvaltain pinta-ala, maa ainoastaan huomioon otettuna, käsittää noin kuudennen osan maailman pinta-alasta. Mutta kaikesta tästä huolimatta Yhdysvalloissa tuotetaan

- 51 prosenttia maailman harkkoraudasta;
- 66 prosenttia maailman teräksestä;
- 51 prosenttia maailman kuparista;
- 62 prosenttia maailman petroleumista;
- 43 prosenttia maailman kivihiilestä;
- 52 prosenttia maailman puutavarasta;
- 42 prosenttia maailman fosphasista;
- 80 prosenttia maailman sulphurista;
- 63 prosenttia maailman kissankullasta;
- 62 prosenttia maailman lyijystä;
- 64 prosenttia maailman sinkistä;
- 60 prosenttia maailman talkista ja saippuakivestä.
- 45 prosenttia maailman baroumista;
- 55 prosenttia maailman puuvillasta.

Autot Ja Kulkutiet

Yhdysvaltain rikkauksien, tai ainakin "näkyvän hyvinvoinnin," lisääntymisessä autoteollisuus on näyttänyt varsin huomattavaa osaa viimeisten kymmenen vuoden aikana. Yhdysvalloissa ilmoitetaan olevan käytännössä yli kaksikymmentä miljoonaa autoa ja koko maailmassa ei ole muuta kuin siinä kahdenkymmenen viiden miljoonan paikkeille. Siis Yhdysvaltain osalle lankeaa yli kahdeksänkymmentä prosenttia käytännössä olevista autoista. Samoin tässä maassa tuotetaan lopulle yhdeksänkymmentä prosenttia maailman autoista.

Autoteollisuuden nopea ja jättiläismäinen kehitys luonnollisesti on vaikuttanut toisiinkin teollisuusaloihin, erikoisesti yleisten kulkuteitten rakentamiseen. Hyviä, kovaksi katetuita kulkuteitä onkin nyt jo runsaasti ja uusia rakennetaan huomattavan nopeasti. Kuorma-autot kuljettavat tavaroita ja matkustajia kaupungeista toisiin ja yli valtioiden rajainkin. Autoteollisuuden suuruutta tavallaan kuvaa sekin, että tässä maassa kulutetaan uusien autojen ostoon ja käytännössä olevain kunnossa pitämiseen noin kymmenen miljoonaa dollaria vuosittain.

Rikkauksia ja hyvinvointia löytyy vallitsevassa yhteiskunnassa, mutta työttömänä ja nälkäisenä saa sentään moni työlläinen kulkea

Maanviljelysrikkaudet

Maanviljelys Yhdysvalloissa näyttää kehittyneen varsinaisten teollisuuksien mukana suurtuotannoksi, joskaan ehkä ei juuri niin nopeasti kuin toiset teollisuudet. Vuonna 1925 tehtyjen arvioiden mukaan maanviljelysvälineitten kokonaisarvo oli silloin 57 miljoonaa dollaria. Viisi vuotta aikaisemmin, 1920, maanviljelysvälineitten, niihin luonnollisesti luettiin maat ja kalustot sekä eläimet, kokonaisarvo oli lähelle 78 miljoonaa dollaria. Näin ollen maanviljelysomaaisuusien arvo on viime vuosien aikana laskenut huomattavasti. Samoin maanviljelykseen osaa ottavain henkilöitten lukumäärä on laskenut tavattoman nopeasti. Koska tuotannon kokonaisarvo ei ole laskenut juuri samentavasti sillä aikaa kun maanviljelykseen osaa ottavain henkilöitten lukumäärä, niin luonnollisesti tuotannon arvo kutakin henkilöä kohden on lisääntynyt suuresti. Vuonna 1910 Yhdysvaltain maanviljelyksen tuotteitten kokonaisarvoksi laskettiin 8,494,000,000 dollaria, se ollen 671 dollaria jokaista maanviljelykseen osaa ottavaa henkilöä kohden, ja 92 dollaria jokaista maan asukasta kohden. Sitävastoin maanviljelyksen tuotteitten kokonaisarvo vuonna 1925 oli 16,963,000,000 dollaria, se tehden 1604 dollaria jokaista maanviljelykseen osaa ottavaa henkilöä kohden ja 147 dollaria jokaista maan asukasta kohden. Maanviljelys oli huipussaan vuonna 1920, jolloin sen tuotteitten kokonaisarvoksi annettiin vähän yli yhdeksäntoista miljoonaa dollaria.

Teollisuus- Ja Mineraalituotteet

Kuten jo alumpana mainitsimme maanviljelys ei ole kehittynyt niin nopeaan ja jättiläismäiseksi kuin tehdasteollisuus. Vuonna 1870 valmistettujen tehdastuotteiden kokonaisarvo oli vähempi kuin kaksi ja puoli biljoonaa dollaria. Tätävastoin nykyään vuotuisten tuotteiden arvo nousee aina kudenkymmenen biljoonan dollarin vaiheille. Nopeasti siis on mennyt eteenpäin. Mineraaleja tuotetaan vuosittain noin vilden biljoonan dollarin arvosta. Kaikki tehdasteollisuustuotteiden, mineraalituotteitten ja maanviljelystuotteiden arvot kun lasketaan yhteen, niin saamme tulokseksi sen, että Yhdysvaltain kokonaistuotannon arvo vuosittain nousee sinne 83 biljoonan dollarin vaiheille.

Näihin edellä oleviin voitaisiin vielä lisätä moniaitakin mielenkiintoisia sekkoja, jotka osaltansa valaiseisivat tässä maassa löytyviä suuria rikkauksia. Tiedämmehän esimerkiksi senkin, että maailman kulta tällä kertaa on melkein kaikki amerikalisten suurkapitalistien kassaholveissa. Ulkomaille annetaan lainoja yksi toisensa jälkeen. Kymmenien ja satojen miljoonien dollareitten suurruisten lainain saanti ei ole ollenkaan vaikeaa, jos vaan lainaavalla maalla on jotain kauntaavaa esitettävänä takaukseksi takasin maksusta. Ulkomainen kauppa, siihen laskettuna sisääntuonti ja ulosvienti, vuosittain lähentelee kymmentä biljoonaa dollaria.

Loppulause

Kaikkia näitä edellä olevia tilastoja ja lausun-

noita Yhdysvaltain rikkauksista kun tutkii ja ajattelee, niin pakostakin joutuu kysymään itseltään, kuinka hyvin tämän maan työläiset voivat? Jos pitäisi paikkansa se työnantajain niin usein esittämä väite, että työläiset pääsevät aina osalliseksi suhteellisesti niistä rikkauksista, joita he luovat tuotantokykynsä tehoistumisen kautta, niin täytyisi olettaa, että Yhdysvalloissa todellakin työläiset "ovat taivaassa." Mutta näin ei ole asianlaita. Työläisten todellinen hyvinvointi ei ole lisääntynyt tuotannon tehoistumisen mukana suhteellisesti. Ei sinnepäinkään. Päinvastoin. Joku vuosikymmenen sitten tässä maassa ei ollut työttömyyttä, työtä oli saatavana kaikkialla, jotka sitä halusivat tehdä. Mutta toisin nykyään, kokonaan toisin. Työttömyys lisääntyy jatkuvasti ja niittenkin asema, jotka vielä saavat olla työssä, käy päivä päivältä epävarmemmaksi, aina sen mukaan kun tuotanto tehoistuu uusien koneitten käytäntöön ottamisen kautta. Tämä onkin se kapitalistisessa taloudessa välttämättömästi toimiva pakkolaki, laki, mikä aiheuttaa luokkavastakohtien kiristymisen ja niin tehden jouduttaa yhteiskunnallisen vallankumouksen saapumista. Jos kapitalistinen teollisuus tehoistumisensa mukana lisäisi hyvinvointia kaikille yhteiskunnassa eläville ihmisille, niin turhaan kai puhuttaisiin yhteiskunnallisen vallankumouksen mahdollisuuksista. Mutta sitä se ei tee ja siksi sen täytyy joskus välttämättömästi hävitä, väistyä uuden yhteiskunnan tieltä.

Varjojen Tiellä

Jyhien vuorien ja syvien rotkojen läpi kulkee elämän varjojen tie. Ei sillä tiellä päivän säde kimaltele. Ei sen tien varsilla ole kukkaset kulkijan poimittavana. Sillä tiellä on niin jäätävän synkkää ja kylmää. Pistävät okaat haavoittavat kulkijaa.

Tapasi kerran matkalainen varjojen tiellä toisen levähtämässä tienvierellä, pysähtyi ja alkoi puheisiin. — Paleltaako? kysyi matkaja levähtäjältä. — Ei, eihän minulla kylmä ole, katsokaa! ja hän pyyhkäsi hikeä otsaltaan. En ymmärrä teitä. — Ette ymmärräkään ennenkuin olette kulkeneet kanssani kappaleen matkaa, taivaltaneet yön pimennoissa hetkisen. Silloin tiedätte, että kärsimyssepele, joka on otsalle laskettu, puristaa tus-

kanhikihelmet näkyviin, ja vartalo koukistuu huolien taakasta.

Matkalaisessa kulki kuin vilunväreet. — Paljon maailmassa surua ja tuskaa, paljon tarvittaisiin rakkauden lämpöä sulattamaan ihmissydänten kylmät roudat, ajatteli hän. Kestättekö kärsimysten mitan? sehän tuntuu ylivoimaiselta. Sen sanotaan kestävän vain määrättyyn rajaan asti ja kun se siltä menee yli, niin silloin ihminen sortuu ja murtuu. Mutta — oletteko nyt ymmärtäneet minua. — Olen. Kiitos. Ja hän puristi tuon toisen kättä. Kulkija lähti astumaan elämän tuskaisen tannerta.

Alina Purtelea.